

COLUMN

DOOR PROF & PROF

‘Samen’ met de notariële Chattie...?

Ook in 2024 blijft de door sommigen als disruptief betitelde chatbot Chat GPT, door Prof & Prof steevast als ‘Chattie’ aangeduid, in de academische wereld alle aandacht trekken. Net zoals je alles in het juridische leven van twee kanten kunt bekijken (Recht is immers hartstikke Rond), zitten er ook aan het ogenschijnlijk sympathieke robotje in de academische wereld twee kanten: positief en negatief. Samen bezien leiden deze twee gezichten van Chattie bij ons dikwijls tot gemengde notariële gevoelens.

Positief is dat AI in universitair Nederland kan worden uitgelegd als Academische Intelligentie. De komst van Chattie kan wat ons betreft namelijk worden aangegrepen om een nieuwe universitaire wereld te creëren waarin de academische intelligentia, ook wel studenten genoemd, samen kunnen floreren. Een echte ‘universitas’, zonder essays, tentamens en andere meetmomenten. De essays kunnen sowieso per direct worden afgeschaft. Daar hebben we Chattie immers voor. De tentamens kunnen volgens ons dan als volgende stap op weg naar volledige academische vrijheid de universitaire deur uit worden gedaan. Laat ‘onze’ Chattie anders zelf maar de tentamens maken! Want wie heeft er behoefte aan toetsing van kennis en inzicht als het kritisch denken en analyseren in de academische wandelgangen dagelijkse kost is? Bovendien: Chattie moet doorlopend gecontroleerd en geverifieerd worden. En daar is (echte) academische menskracht voor nodig, met een kritische en scherpe geest. De afschaffing van tentamens scheelt meteen een hoop tentamenroosters, tentamentrainingen, oefententamens, regelingen en protocollen, om nog maar te zwijgen van de vele vierkante meters vloerooppervlak die vrij worden gespeeld doordat de ongezellige digitale tentamenzalen worden ontmanteld. Er kunnen in die ruimtes dan academische ontmoetingsruimtes, broedplaatsen voor

gezamenlijke Bourgondisch-filosofische gedachtevorming, worden ingericht. Het woord ‘samen’, het prachtige thema van het ongetwijfeld net zo prachtige LNSC-congres 2024 (Nota Bene in ons eigen Nijmegen!), wordt dan dagelijks in optima forma in de (notarieel-) universitaire praktijk gebracht.

Een student, en zeker die van de notariële soort, bewijst zich anno 2024 volgens ons al voldoende door een actieve studiehouding (al dan niet gepaard gaand met een lidmaatschap van een – notariële – studievereniging), oprechte interesse in de diverse vakken en – als kroon op de studie – een academische scriptie dan wel proefschrift. Het daarnaast inbouwen van allerlei extra tussentijdse meetmomenten, gepaard gaand met de nodige stress en onzekerheid, lijkt, wanneer de student intrinsiek gemotiveerd en geëngageerd is, dan een redelijk overbodige exercitie. En dat nog los van de aanwezigheid van alle tentamens overbodig makende Chattie.

De tijd die vrijgespeeld wordt door de afwezigheid van tentamens kan worden benut om (alleen of –liefst – samen) in de UB in alle rust en zonder enige druk literatuur en jurisprudentie te lezen, samen een café te bezoeken om daar met elkaar van gedachten te wisselen over het recht en over het leven, samen een festival te bezoeken, kortom: om de Prof & Prof-filosofie ‘Recht is Rond’ samen in de praktijk te brengen en te ervaren. Of, zoals men in het oosten des lands ook wel zegt: ‘Wie döt mij wat vandage’? Een prachtig Leitmotiv voor een zorgeloos studentenleven.

Onder de naam ‘Prof & Prof’ maken de hoogleraren Jeroen Rheinfeld en Bernard Schols sinds 2021 het programma ‘Recht is Rond’, bestaande uit video’s, een podcast, live-optredens en diverse columns en andere geschriften. ‘Recht is Rond’ betreft niet alleen een manier van leven, maar met name ook een bourgondisch-filosofische kijk op het recht. Hierbij wordt enige vorm van humor uiteraard niet geschuwd.

Negatief is dat Chattie mogelijk het academische denken dreigt over te nemen: waarom zou je nog kennis tot je nemen als er een alwetende robot is die het denkwerk voor je kan doen? En, nog verder doorgeredeneerd: waarom zou je nog notaris of hoogleraar willen worden als de alles ontwrichtende AI binnenkort overal de boventoon gaat voeren? Prof & Prof denken dat de gevoelens van wanhoop en moedeloosheid die men soms, ook in notariële kringen waarneemt, vaak niet nodig zijn. Het verschil tussen robot en mens wordt immers bepaald door het geestelijke stofje humor. Een robot heeft geen ziel en een mens wel, althans in ieder geval in het oosten en het zuiden van het land. Daarnaast heeft de notarieel jurist, ongeacht uit welke regio van ons land (en daarbuiten) de wieg heeft gestaan, de taal als machtig wapen. En dan in het bijzonder de streektaal. Een flinke dosis streektaal zou het ook in universitair (-bestuurlijke) kringen veelgehoorde en tenen-krommende managementjargon (ja, ook wij zijn fan van Japke D. Bouma!) met wortel en tak uitroeien. Een zin als 'Ik schiet wel even een meeting in' zou direct kunnen worden vervangen door het Twentse 'Wie stekt de kopp'n wa effen bie mekaar'. En op een vraag als 'Had je me niet even een heads up kunnen geven van tevoren?' is 'Doe kins mich d'n poekel roenter roetsje' het perfecte Limburgse antwoord. Wedden dat die heads up-vraag nooit meer gesteld wordt? Dergelijke taalkundige goochelarij, doorspekt met (lokaal) gevoel en humor, zien wij Chattie nog niet snel uitvoeren. Een klinische, door toetsenborden aangestuurde machine mist de kunst van het sfeer maken, het samen genieten, lachen en filosoferen. Een (digitale) 0 en 1 maakt immers nooit een 2. Dat kunnen

wij notariëlen, ook zonder wiskundeknobbel, nog bedenken. En om het 'samen' te kunnen beleven, is een duo toch wel een minimale eis. Wij ervaren sinds 2021 aan den lijve dat het samen aan een (keuken)tafel zitten en nadenken en spreken over het recht en over het leven het ultieme (bourgondisch-filosofische) 'wij-gevoel' oplevert.

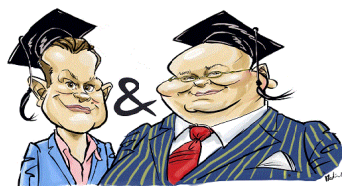
Kortom: de humor en de emotie maakt ons samen sterk. Tel daarbij op een handige en hulpvaardige Chattie voor de 'rijtjes' en de klinische feiten en dan maakt 1 en 1 in onze visie ook echt 3. 'Prof & Prof & Chattie' was daarom ook de titel van ons Nijmeegse theatercollege tijdens het jublieumfestival Lawlands, afgelopen (na)zomer.

Samen met Chattie, maar vooral samen met u, gaan wij er als Prof & Prof de komende jaren een prachtig notarieel-academisch feest van maken, in welke vorm dan ook. Onder meer in collegezalen, tijdens (CNR-)borrels, op (LNSC-)congressen zult u het begrip 'samen' ervaren en verder ontwikkelen. Want alleen samen, dus ook samen met de robotjes, is en blijft het Recht heerlijk Rond. En dan zien we ooit vanzelf wel zien of kunstmatige intelligentie 'geknutselde' of nog erger 'gekunstelde' intelligentie blijkt te zijn. Geniet en een prachtig congres gewenst!

Jeroen Rheinfeld en Bernard Schols
www.profenprof.nl

**Meer zien van
Prof & Prof?**

SCAN MIJ